

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Melyben: félfévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: félfévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

MEGJELENÉSÉRT: POLITIKAI ROVATVEZETŐ:
BENEDEK JÁNOS. Dr. **BOROSS LAJOS.**
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
SZEKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Uj Ház, uj elnök.

— febr. 22.

A képviselőház tegnap megválasztotta elnökéül Justh Gyulát.

Zsufolt ház, telt karzat és népes padok előtt, nagy élénkség és feszült figyelem közt ment végbe a választás, amely azzal végződött, hogy az egyesült ellenzéki pártok jelöltje győzött, tekintélyes szótöbbséggel: 62 szavazattal.

Ez már jelentékeny többségnek mondható s teljesen elégséges arra, hogy a koalíció zavartalanul kormányozza az országot.

Az első erőpróba tehát a kisebbségé fogyott szabadelvű párt és az ellenzéki pártok között ezeknek fényes győzelmével végződött. A szabadelvű párt bottal ütheti már hatalmi pozíciója nyomát. — Vége a hatalomnak s hosszú időnek kell elmúlnia, amíg ez a párt, ha egyáltalán életben marad, visszaszerzi életképességét. Hatalmát, a mely megdönthetetlennek látszott, a reputációját és tekintélyét végkép eljátszotta. Azok a kitüntetések, amelyek mostanság jelennek meg a hivatalos lapban s azok a

kedvezések, amelyek sehol sem jelennek meg, a szabadelvű párti kormányrendszer likvidációját jelentik — a lenyugvó napnak végső sugarait mutatják.

Tiszapárti brigádások: jó éjszakát.

A megválasztott uj Házelnök, Justh Gyula, régi tagja a törvényhozásnak. Tiszteletreméltó férfi; derék ember, tiszta jellem. Negyvennyolczas politikus, de mérsékelt irányzatú Uriember és minden tekintetben föltétlenül megbízható szószólója a magyar nemzet érdekének.

Perczel Dezsőről azt mondják azok, akik közelről ismerik, hogy nagyon jó és derék ember a magánélet minden vonatkozásában — De a politikában nem tudott megállani szilárd hátgerinczettel s fel hagyta magát használni a szegyenletes zsebkezdő-szavazásra is; ez volt a végzete s ez okozta bukását nemcsak elnöki méltóságának, hanem egész politikai karrierjének.

Justh Gyula egyénisége keményebb agyagból van gyurva. Tisztességérzete szilárd, mint a Kárpátok gránitja s ő nem tartozik azok

közé, akik különbséget tesznek politikai és másfajta becsület között. Nem hajlik és nem alkudozik: a becsület — becsület és a szónak és a meggyőződésnek szentsége sérthetetlen a politikában és a magánéletben egyaránt.

Erős akaratu ember és erős meggyőződésű politikus. Gondolj szépet és nagyot s tedd fel éltedet — ez a férfiúi jellemjű kifejezésre Justh Gyulában. A korrektség maga — s nemcsak a nagy dolgokban, hanem a kicsinyekben is. Nem kérkedő és nem hivalkodó, de büszke önérték lakozik benne, amely makacssággal párosul. Szolid és tisztes bázist keres felfogásának s ahhoz körömszakadtáig ragaszkodik.

Heves temperamentum. Hamar tüzel és lágol és hamarosan kihozható a sodrából Meggyőződésének heve — és mindenről van meggyőződése — olyan erősen lüktet benne, hogy nyomban kész exponálni egész egyéniségét a maga felfogásáért. Ez becses erkölcs az embernek s még becsesebb vonása a népképviselőnek, de az elnöki szék felsőséges nyugalmaival, higgadtsá-

Bocskayt fejedelemmé választják.

1605. február 21.

Bocskay István, Báthori Zsigmond nagybátyja és diplomatája, az 1595-iki oláhországi hadjárat diadalmas vezére, 1599 óta föltétlenül német-párti volt és ezért Erdélyben háromszor egymásután, a legkülönbözőbb rendszerek, Endre, Mihály és nemesi reakció idején megfosztották jószágaitól. Családjában hagyományos volt a Habsburg-partiság. Atyját Györgyöt, — János Zsigmond e czímen záratta el s felesége megosztván férjével a büntetést, István e fogságban született 1557-ben. Ifjan Miksa király udvarába került s ott marad 1576-ig. Ekkor visszatért szülőföldjére s minthogy nővére Báthori Kristóf fejedelem hitvese volt, reá is nagy szerep várakozott, főleg később, Zsigmond fejedelemsége idején, ki nek trónját valóságga ő tartotta fenn. — 1598-ban Zsigmond Bocskaynak is felajánlotta fejedelmi székét. A következő évben Erdélyben megnótáztatták, hűtlenség bűnében eimarasztatták s elfoglalták vagyonát, mire Prágába vonult, hol Rudolfot erdélyi ügyekben tanácsával szolgálta. A király, ki, habár csak pillanatnyilag, de szintén gondolt arra, hogy Bocskayt teszi fejedelemmé, már 1590-ben intézkedett, hogy tekintve sok alkalommal bebizonyított hűségét, Biharban levő jószágait ne bántásák. 1604-ben meg visszaadatta erdélyi birtokait. Ekkor Bocskay maga Erdélybe

ment, hogy jószágain szétnézzen és rémülve látta milyen szánalmas sorsra jutott az ország.

Tömören és plasztikusan így adja elő Acsády László az előjátékát annak a háromszáz évvel ezelőtti kitört szabadságharcnak, mely először rendítette meg Magyarországon a Habsburg ház uralmát s végeredményében Magyarország már már elhomályosult államiségének föltámadásához, a hírneves bécsi békéhez vezet.

Az ország valóban szánalmas sorsra jutott Rudolf alatt. Erdélyben Bástia garázdálkodott. Kassán Belgiojoso, a hírhedt spanyolországi kalandor. 1604 január 11-én foglalta el hivatalát mint Felsőmagyarország főkapitánya és másnap már megkezdte a protestánsok üldözését. Elvette a templomokat, a papjaikat pedig kiűldözte a városból. Gyűlöletének a magyarok iránt nem volt határa, bevallott célja az volt, hogy erőszakosságával és irgalmat nem ismerő kegyetlenségével félelmet és rettegést keltsen az országban és kiirtsza az elégedetleneket. Rögeszméje volt a békére hajló főurakat gyanussá tenni az udvar előtt, végig keseríteni, ellenállásra izgatni, hogy azután rajtok útve, egy csapással megsemmisíthesse őket. Birtokaik elfoglalása, kirablása s a gazdag zsákmány förészésének megtartása, mit a bécsi kormány halgatag elnézett, volt az igazi célja, s ebben oly szemérmien eljárást tanusított, hogy később a császár legigazabb hívei is aláírták az ellenes beadott vádiratot. Két évig tartott véres szereplése az országban, ezalatt sikerült neki az elégedetlenséget országos ellenál-

lása növelni, Erdélyt 100 évre elveszteni a Habsburgok számára, Magyarország önállóságát újabb biztosítékokhoz segíteni, sőt császárnak megszerezte azt az iszonyu csapást is, hogy a diadalmas Magyarország önálló fejedelemséggé szervezkedett, Bocskayt uralkodójává választotta és csakis e fejedelem hazafiasságán múlt, hogy királylyá nem koronáztatta magát. A török már koronát küldött Bocskay számára, ez a korona mai napig megvan a bécsi császári kincstárban, miután Bocskay halála után Homonnai Drugeth Bálint árvájától elkobozták.

Két évi szereplésével érte el mindezeket Belgiojoso, akkor aztán visszaküldték Spanyolországba. E két év alatt azonban volt annyi kudarcban, veszteségben, szegyenletes futásban és megalázásban része, hogy holta napjáig sirva emlegette magyarországi szomorú szereplését.

És bizonyára mindennap gondolt rá, hogy milyen csudálatos népa magyar: akkor fejt ki a legnagyobb erejét, mikor ellenségei hinni kezdik, hogy már teljesen legigázták.

A kassai templom elfoglalása volt az elégedetlenség kitörésének kezdete. A Szent Erzsébet templomot a protestánsok ekkor már 50 év óta birták. Arra a hirre, hogy azt fölük katonasággal foglalták el az országos rendek, kiknek a többsége akkor protestáns volt, a pozsonyi országgyűlésen erőlyesen tiltakoztak vallásuk sérelme ellen.

Rudolf erre azzal válaszolt, hogy a rendek által már felterjesztett 21. törvény

gával és elfogulatlan objektivitásával bajosan egyezik.

De Justh Gyula olyan ember, hogy ha vállalja az elnöki méltóságot, számolni fog ennek követelményeivel s erőt vesz heves vérmérsékletén — már csupa kötelességtudásból is, amely erős gyökeret vert az ő férfias egyéniségében.

A Ház vezetése biztos kézbe jutott, amely megóvja kínos meglepetéstől és minden erkölcsi eltérélyedtől Justh Gyulában az elnöki széken a tisztas polgári és közéleti erkölcsnek érdemét és a nemzeti érzés erejének a hatalmi brutalitáson nyert diadalát ünnepeljük.

A nemzet és képviselői.

— február 22.

A választási küzdelmek és hazafias lelkesedés lecsillapulta után, kíváncsi várakozás ül a lelkeken A nemzet megnyilatkozott s most várja szavazatának hatását. A nap sem érlel rögtön, hanem idő kell a gerezek kifejlődéséhez; a politikában pedig kiválóan tanácsos a bölcs és körültekintő mérséklet. A nemzet türelemmel várjon, mert az elhamarkodás és eszélytelen lármá kockáztatja a legüdvösebb eredményeket.

Évtizedes bajok, egy romlott rendszer végkimulása és czudar elkotmány-sértés, erőszak kellett ahhoz, hogy a nemzet feleszmélve, helyeslő szavazatával megerősítse az ellenzék hazafias szándékait.

Türemlenül csodákat vár a nép, pedig természetes fejlődéssel kell a nemzeti vívmányoknak kibontakozniuk. Higgadt munkával, okos felvilágosítással kell

az előítéleteket szétfozlatni, az ellenzék helyes és beigazoltan hasznos követelései vel az udvari köröket megbarátkoztatni és kellő előkészítés után kivívni a haza javára azt, ami után mindenki vágyakozik.

A nemzet megtette királya hívó szavára kötelességét, szavazatával régt a régi korrump kormányzati rendszer és az ellenzék hazafias felbuzdulása, követelései felett Most lásson gyümölcsöző, verejtékes munkája után és figyelje türelemmel képviselőinek megfontolt és becsületes munkáját. Lassanként leszűrődnek az eredmények s tán fokozatosan megnyerjük azt, amiért küzdöttünk.

Nem okos dolog az ablakot beverni, hogy üdítő levegőhöz juthassunk, hanem az ablakszárnyakat kell óvatosan kinyitni. Ilyen figyelmes óvatosság ajánlatos az ellenzék részére.

Az elmúlt tusák szenvedélyei huzódjanak vissza, a lelkesülés ne gyullasszon haragot a szemekben s ne nyissa vádaskodásra az ajkakat, hanem tanácskozásokban és öntudatos munkában hevitse kintartásra a szíveket.

Sok ifju honatya haraggal lépte át a képviselőház küszöbét, terveket és nagyratörő szándékokat hozott magával, pedig a régi ellenség kimúlt, mielőtt felidézett ellenfelei, a megnövekedett ellenzék összemérhetné vele erejét.

Szinte látom a hevülő ifju arcokról, a kételkedő kutató szemekből és az önértzet kifejezéséből, hogy máris szeretnének beszélni és haragosan visszaidézni a sirokbá vonult kisérteteket. Ne bántuk, pihenjenek!

Tanács kell most, nem gyűlölködés.

Épületes az ellenzék összetartása; kölcsönös bizalom, őszinte fegyverbarátság nyilatkozik meg az érintkezésekben. Ez vigasztaló és reményt nyújtó, mert testvéreknek ézik magukat a hazafias küzdelem-

ben. Ezt siratja Tisza kitartott csoportjához intézett beszédében, ezen összetartás megbontására irányul az immár ösztövérszabadelvű párt ravasz fondorkodása. Ha nem akadnak házi ellenségek és árulók, akkor dicsérendő együttérzéssel a haza és nép java dűlőre jut.

Most, mikor a képviselőház megalakult s munkára vár, jó lesz a mellékkérdésekben mérséklettel tárgyalni s nem akadékoskodni ott, hol a gyors tempó hoz hasznót. Nemzet és megbizottai várják türelemmel, míg a vezérek tanácskozásai és a parlament okos munkája közben kifeklik az, amit a közhangulat vár. A felbuzdult hazafias érzelmeket most már elaltatni vagy megtéveszteni nem lehet.

Politikai hírek.

— febr. 22.

A kormányválság.

Az átmeneti miniszterium meglesz. Ez a tegnapi nap nagy eseménye. Andrassy Gyula gróf tegnap is tanácskozott az ellenzék több ve érlel tagjaival a Darányi miniszterium érdekében és a tárgyalás eredménye, értesülésünk szerint az, hogy az ellenzék pártok véglegesen megállapították azokat a feltételeket, amelyek alapján a Darányi Ignác miniszterelnökségével megalakuló kabinetet támogathatják. Azt hiszik, hogy a feltételek ellen B csben nem tesznek kifogást. Az ellenzék pártok, hír szerint, ma értekezletet tartanak az átmeneti kormány dolgában. — Az ellenzéknek természetesen nagy az öröme a koalíció tegnapi diadalain s ebből következtetik, hogy az ellenzéknek nem kell tartania többé a jövő alakulásuktól, mert ezután az országra fontos dolgok elintézése az ellenzék hozzájárulása nélkül lehetetlenség. Justh Gyula egy óra felé sötétzöld diszruhában érkezett a képviselőházba és az elnöki szobába ment, ahol az ellenzék képviselői sorra felkeresték és meleg, szives hangon üdvözölték. Az elnökök közül különösen Rakovszky Istvánt üdvözölték nagy melegséggel.

ezikkhez még egy 22-iket csatolt, melyben megtiltotta, hogy jövőre a vallásügyi serelemeket az országgyűléseken tárgyalják. Ezek-kivül megújította mindazokat a törvényeket, melyeket a protestánsok elnyomására hoztak volt.

A rendek felháborodtak és leplezetlenül kijelentették, hogy ebből a 22. törvény-ozikből nagy bajok fognak származni. Nagyon valószínű, hogy a békesség megbomlik, de ők ennek okai nem lesznek.

Mindazáltal Belgiojoso további fondorkodásai nélkül talán a szabadságharc még nem tört volna ki, s ha ki is tör: Boeskey talán mindjárt kezdetben nem áll az élére és nem vezet diadalra a zászlaja alá sereglett hajdusapatokat.

Belgiojoso azonban egyenesen pályázott Boeskeyra. Hogy bosszantsa: lefoglalta a biharmegyei tizedet, és kémeikkel vétette körül, kiknek feladatuk volt megtudni, hogy milyen természetű összeköttetésben áll Boeskey az erdélyi elgütelenségekkel, kik a Básta uralmát nyögik, és titokban ellene szervezkedtek.

Boeskeynek álláspontja abban az időben még nagyon loyális volt. Az erdélyiek ügyét reménytelennek tartotta és lebeszélni igyekezett őket a nyílt ellenállásról. Erről levelezett többek közt Bethlen Gáborral is. Ez a levelezés valahogy kitudódott, s ez már elég volt ahhoz, hogy Boeskey gyanussá váljék. A császáriak lefogása szerint ugyanis Boeskeynek nem lebeszélni kellett volna az elégedetleneket, hanem följelenteni. Minden egyéb árulás volt a király ellen.

A helyzet igen feszültté vált, mikor Belgiojoso Boeskeyt a rakamazi táborba magához hívatta, Boeskey sejtette, hogy ott valami készül ellen és nem Rakamazra ment, de Solyomkő várába zárkózott. Onon váradi kapitány erre Boeskeyt lázadónak nytlvánította és lefoglalta jószágait, apróbb kastélyait és erőseit. Így Szent Jobb várát bevette, Kerekit ellenben a segítségül siető hajduk megvédelmezték.

Igy kezdődött Boeskey István hadjárata s a végzet ujmutatása volt, hogy a legelső kis győzelem, mely a nemzeti ügynek javára jutott, a hajduknak volt köszönhető. Boeskey e pillanattól fogva a hajduk fővezére lesz, őket egész tömegükben megnyeri a nemzeti ügynek, velük hihetetlen hadi tetteket végez, visszaszerzi az ország államiságát és végül a hajduk megtelepítése által megold egy szociális kérdést, mely a sok sebtől vérző haza testét mérges kelevény gyanánt gyöngítette egy évszázad óta.

Hogy mik voltak a hajduk, Hajdumegye mai békés, de önértetes és vitézi erkölcsű földművelőinek ősei, XVI. és XVII. század évkönyveiben, amint mondani szokták, véres betűkkel van megírva. Hajduk már a mohácsi vész előtt voltak, nevük akkor fordul elő először. A háboru pusztításai által létfeltételeiktől megfosztott emberek csapatai nevezték így magukat, akik fegyverrel szerették meg a mindennapi kenyerüket és egy részük olykor zsoldért beállott az országos hadseregbe is. Leginkább a gyalogság. A lovasság ellenben szabad

hajduságnak nevezte magát és zsoldért sohasem szolgált. Ezek a mai fogalmak szerint rablásból tartották fenn magukat és rémei voltak úgy e földnépének, mint a nemességének, melynek birtokait rendszeresen fosztogatták.

A mohácsi vész után Zápolyához álltak és sok segítségben részesítették, de ennek halála után ismét a maguk kezére keztek dolgozni és rettenetes dolgokat műveltek országszerte. Megítélhető ez abból az egyezségből melyet a világuralomra törékvő két nagyhatalom, a szultán és a német császár ellenük kötöttek — közös erővel elhatározván kiirtásukat.

Kegyetlen törvényekkel üldözte őket egy harmadik ellenségük is: a vármegye, de kiirtásuk a század végeig sem sikerült. Sőt számuk egyre nőtt és mindvégig divatban volt, hogy akinek Magyarországon fegyveres népre volt szüksége, a legkülönbözőbb czélok szolgálatába fogadta őket. Boeskey idejében például egy részük Rudolf és Mátyás főherozeg zsoldjában állottak.

Hogy azonban ezek a martalócok nem szivesen szolgálták a németet és minden vadságuk mellett erkölcsi érzéseik is voltak, hogy keresték a megszabadítót, aki őket zsványorsból nemzeti hőskökké, magyar hazájuk becsületes katonáivá változtassa, fényesen kitűnt abból a készségről, amelylyel Boeskey zászlója alá állottak.

Ha martalócok voltak is, magyaroknak érezték magukat és a kellő pillanatban megtudták érteni, hogy Boeskey mozgalma

Az önálló vámtérület és a horvátok.

A horvát-szlavonországi iparos-szövet-ség választmánya tegnap ülést tartott, amelyen az önálló vámtérület kérdésével foglalkozik. Elénk vita fejlődött, amelyen az összes jelenlévők részt vettek. Bár a többség a különválás ellen nyilatkozott, elvi határozatot nem hoztak. Elhatározták, hogy a márczius 26 án tartandó közgyűlésen javaslatot terjesztenek elő, hogy bizottságot küldjenek ki, amelynek kötelessége lesz a következő kérdéssről jelentést tenni a külön e célra egybehívott közgyűlésnek:

1. Milyen előnyöket és hátrányokat várhat Horvátországban és Szlavóniában az ipar, mezőgazdaság, kisipar és kereskedelem a közös vámtérület elválásával, különösen milyen hatása volna az önálló vámtérületnek az egyes iparágakra nézve, melyeknek volna hasznuk, melyeknek kárjuk. A különválással fejlődne-e a horvát-szlavon gazdasági élet?

2. Hasznos volna ezek szerint a különválás Horvátországra és Szlavonországra nézve, vagy nem.

Ha a bizottság előnyösnek találja, még a következő kérdésekkel kellene foglalkoznia:

Minő törvényes biztosítékok és új intézmények volnának adandók Horvát- és Szlavonországnak, avagy a meglévő intézmények hogyan volnának kialakítandók, a különválás esetében, hogy az ország gazdasági vállalatai biztosítva legyenek. Milyen intézkedéseket kellene tenni az ipar, mezőgazdaság, kereskedelem és forgalom érdekében? Minő átmeneti határidőre van szükség Horvát- és Szlavonországnak jelenlegi gazdasági helyzetére való tekintettel, hogy az esetleges gazdasági károsodás nagyon vehemens ne legyen? Hogyan kellene az átmeneti időt szabályozni? Milyen legyen az önálló magyar vámtérület vámpolitikája?

Az osztrákok és a magyar válság.

Derschatta osztrák képviselő még a múlt hét elején bejelentette a Reichrában, hogy indítványozni fogja egy negyvennyolc tagú bizottság kiküldését, amely a Magyarországtól való gazdasági különválást előkészítse. Az osztrák néppárti képviselőnek ez az indítványa azonban nagy ellenzésre talált, mert az osztrákok nem akarják úgy

a haza sorsát jelenti. Vezérek a rettenetes Lippai és Némethi megértették, hogy ha Erdély elveszett, ha Felső Magyarországon német főkapitányok uralkodnak s ha ezek már az Alföldre vetik magukat, ez Magyarország végromlását jelenti. Amit a török meghagyott, ott urra lesz a német s a magyar nemzet kipusztul az élők sorából. Boesky az utolsó, aki ezen a soron még fordíthat egyet, aki magyar, annak vele kell tartania.

Eközben Belgiojoso nem késedelmeskedett, a hajduvezérek nem habozhattak sokáig. A német katonaság minden oldalról előrenyomul Bihar vármegye irányában, Boeskynek csak addig lehetett kilátása a győzelemre, amíg ezek, kiknek összes száma mintegy 20 000 főre ment, nem egyesülnek. Gyorsan kellett határozni és cselekedni, mert Almosd felé Petz tábornok vezetése alatt már közeledett egy 3500 főnyi válogatott sereg, amelyben ott voltak a stiriai nemesek és ott volt 1500 sziléziai vértés.

A hajduvezérek már ekkor Boesky pártján voltak, sőt a osztráki zsoldban álló hajdukat is értesítették, hogy urat kell csatlakozni, hagyják oda a német seregeket és visszemenek Boeskyhoz.

A hajduk 1604 október 15-én hajnalban találkoztak Pietz tábornok seregével. Az ütközet alig tartott egy pár óráig, mire a nap jól feljött — a német sereg teljesen meg volt semmisítve.

(Folyt. köv.)

föltüntetni a dolgot, mintha a gazdasági különválás részükéi indult volna ki. Derschatta éppen ezért elhalasztotta indítványának előterjesztését, de most, mint a bécsi lapok írják, mégis elhatározta, hogy indítványát elmondja. A képviselőház az indítványt egyszerűen a kiegyezési bizottsághoz fogja utasítani, mivel azonban a szociálisták ezt előreláthatóan ellenezni fogják, az indítvány előterjesztése zajos vitára fog alkalmat adni.

Egy kényes téma.

— február 22.

Pólya Lajos nagyvendi r. f. lelkész akinek alkalmá van a maga működési helyén és vidékén évek óta figyelni a viszonyokat, egy kényes kérdést pendit ezekben a sorokban. Ezer éven keresztül, századok dúló viharain át pusztító haborúk és ellenes népek tomboló hullámai között megtudta őrizni a magyar nép fentartó erejét, ősi erkölcsi tisztaságát. Bármily vérfürdőkön ment is keresztül, bármily megfogyatkozott is számba, de újra megőszesedett. S mert, amidőn a magyar az emberiség művelődésének sodrában magasan lobogtatja a haladás zászlóját, szomorúan tapasztaljuk a születések számát. — Tehát fogyunk!

Pedig földrésznünkön minden nemzet között a magyarnak kellene leginkább megőszesedni, hogy a sokféle népelem között fentartassa magát. Ez a sok szenvedést átélő magyar nép azonban kezd bizalmatlan lenni önmaga iránt, fél a megőszesedéstől, önző természete feükerekedik a józan gondolkodás korlátain és saját vérének is ellenségévé válik.

Ha a szomorú jelenség okát kutatjuk, különösen a perlekedéseket hozhatjuk fel, amelyek folytonos izgatottságban tartják, melyek testvér és testvér, rokon és rokon között állandóan szítják a viszályt, majd az osztályos egyezségeket, melyek örökös ellenségeskedést teremtenek. Szóval az önzés domborodik ki mindezekből.

Míg eddig csak jeleztem viszály dult és pusztította nemzetünket, addig most egy sokkal veszélyesebb jelenség nyomait látjuk. A halálesetek aránytalan szaporodása mellett egy oly erkölcsi hanyatlás áradata fenyegeti nemzetünket, amely rémséges képpel legnagyobb aggodalmat kelt bennünk: Bars, Hont, Baranya, Tolna, sőt Komárom vármegye egy részében is az egy gyermek-rendszer van divatban, mi főképpen a magyar anyák között divik. Ez a veszélyes szokás, a legnagyobb megfontolatlanság, mely a magyar anyákat határába kerítette, kik talán nem is képesek felfogni, hogy mily bünt követnek el önmaguk, testi épességük, egészségük, a haza ellen, csak hogy ők könnyebben éljenek, hogy a gyermek-nevelés és ápolás nehézségeitől szabaduljanak.

A legborzasztóbb a dologban az, hogy ennek a rendszernek terjesztői fizetett béresek, midőn elkövetik a bűnt, két életnek ássák meg a sírját, a gyermekét s az anyját.

Ennek a rendszernek az oka a jelenlegi birtok viszonyokra is vezethető vissza. A pár holdnyi földdel bíró ember, nehogy gyermekei közt fel kelljen darabolni a birtokot, arra törekszik, hogy a család szaporodását megakadályozza. Nem elég, hogy a nép a hazából kivándorol, de még az egy gyermekrendszer révén is meg van akadályozva nemzetünk gyarapodása.

E bűnös cselekedet aggodalommal és szegyonérzettel tölti el minden honfi kebelét, mely ellen hathatósan fel kell lépni, hogy legalább némileg korlátozzuk annak terjedését. Azoknak a kuruzslóknak munkáját minden eszközzel meg kell akadályozni, akik csekély bérért végzik bűnös munkájukat s akik minden faluban, az én falumban is vannak.

A vármegyék főorvosai, a járások és községek orvosai, ha figyelmüket e jelenségre irányítják, igen sokat segíthetnek a bajon. Puhajoljanak, kutassanak, hassanak a bűn földérésére, hogy azok, akik az emberirtó műveletet végzik, avagy másokat arra csábítanak, elvegyék méltó büntetésüket.

Mi papok, kik figyelői vagyunk a nép életének, erkölcsi feyverekkel küzdhetünk a bűnök ellen, megbocsáthatjuk azokat, de büntetőjogi hatalmunk nincs. Annak a bűnre csábító szokásnak csak az orvosi és rendőri együttes intézkedés vehet véget.

Itsa hát az, az erkölcsi élet romlottságát, fojtassa el már csirájában a beteges rendszer hajtásait népünk jólétére, hazánk boldogulására, mert ha nem sietünk a bajon segíteni, elveszünk, elpusztulunk!

EGYHAZ ÉS ISKOLA.

A Baldócsy alapítvány. Stand Lajos ügyvivő szerkesztésében most jelent meg a Baldócsy féle protesztáns alapítvány 1904. évi jelentése. A nagy érdekű munka néhány példányát a püspöki hivatalhoz is megküldték.

Népiszkolai könyvtárak. A miniszter a püspöki hivattal tudatta, hogy valamennyi népiszkolában a tanulók szellemi érettségének és fejlettségüknek megfelelően ifjúsági könyvtárak létesítendők. Ezek a népiszkolai ifjúsági könyvtárak határozottan házagypótló intézmények, mert már az elemi iskolákban megkedveltetik a tanulókkal az olvasást, mely az önművelésnek biztos eszköze.

SZINHAZ.**Heti műsor.**

Csütörtökön „Troubadour”, opera. (B. bérlet.)

Pénteken T. Csige Böske felléptével „Killi-rankie herczeg”, bohózatos szerelmi történet. (C. bérlet.)

Szombaton „Gyurkovics leányok”, operett (A. bérlet.)

Vasárnap d. u. „A tavasz”, operett este először „Saharai konzul”, bohózat. (B. bérlet.)

A toloncz. Az idei szezonban népszínművet alig láttunk. Tegnap végre Tóth Lóde „Toloncz”-a — került színre közepes számú földszinti közönség, de annál zsúfoltabb karzat előtt. Az előadáson meglátszott a készültség. Két szereplő, Sugár Aranka és Mezey Andor állotta csak meg kifogástalanul helyét. Ha már úgy elvéve előadnak egy népszínművet, legalább több gondot fordítsanak az előadásra.

Színházi hírek. Ma szerdán kerül másodszer színre Róbert Marschall 3 felv. szerelmi története a „Killierankie herczeg”.

Vasárnap lesz a premiérje dr. Guthi Soma 3 felvonásos bohózatának „A saharai konzul”-nak.

A bohózat főbb szerepeit Hahnel Aranka, Jeszenszky Irén, Krémer Jenő, Sebastyén Géza, Faragó Ödön, Csontos Gyula, Iványi Antal, Szilágyi Aladár és Halász Alfréd játsszák.

Elfogott pénzhamisítók.

Saját tudósítónktól.

február 22.

Kolozsmegye bánffyhungyadi járásában régebb idő óta egy nagyszabású pénzhamisító banda működik és pedig oly meglepő eredménynyel, hogy az egész környéket el-

árasztotta hamis öt koronás pénzdarbokkal.

A hamisítvány annyira tökéletes, hogy csakis csekély sulya miatt lehet megkülönböztetni a valóditól. A csendőrség és rendőrség hónapokon át folytatta a nyomozást, de mindeddig nem sikerült kipuhatolni az ismeretlen tetteseket.

Most azonban bánffyhungyadi tudósítónk jelentése szerint felfedezték a pénzhamisítók jól eldugott rejtekhelyét Bánffyhungyadon és az ottani csendőrség el is fogott a tettesek közül három egyént: Blaga Irimia, Bulzan Anna és Gligán János személyében.

A bánffyhungyadi járásbírószék azonnal kihallgatta a terheltet és Blaga Irimia és Bulza Annát átkísértette a kolozsvári ügyészség fogházába, ahol a vizsgálóbíró miadkettőjüket letartóztatta. A harmadik terheltet: Gliga Jánost, aki a hamis öt koronások forgalomba hozásával volt megbízva, nem vitték el Kolozsvárra, mert a bánffyhungyadi járásbírószék nem tartotta szükségesnek Gliga letartóztatását és őt szabad lábba hagyta. A vizsgálatot rendkívül erélylyel folytatják.

Hír szerint a tettesek eddig mintegy 5000 darab hamis ötkoronást gyártottak és hoztak forgalomba. A pénzhamisító gépet még nem találták meg. Erre nézve a letartóztatottak semmiféle felvilágosítást adni nem akarnak.

NAPI HIREK.

— **Kiss Áron főrendiházi tag.** A hivatalos lap mai száma közli az 1905—1910. évi országgyűlési ciklus főrendjeinek névsorát. Ezek közt található a mi szeretett ősz püspökünk: Kiss Áron.

— **Pénztárvizsgálat.** A város-háza házi-pénztárában ma délelőtt pénztárvizsgálat volt. A vizsgálatot Bészler Károly tb. főjegyző elnöklése mellett dr. Magoss György főügyész, Sz. Nagy Lajos számvevő, Bihari István és Zöld János bizottsági tagok teljesítették. A vizsgálat minden teljes rendben talált.

— **Meglopott képviselő.** Dr. Thaly Kálmán országgyűlési képviselő, a függetlenségi párt illusztris újszólója feljelentést tett a rendőrségen, hogy állí-ut 1. szám alatti lakásának az előszobájából egy ismeretlen, magas termetű férfi ellopta a télikabátját.

— **A világlítási-bizottság ülése.** A világlítási-bizottság ma délután 3 órakor Körner Adolf tanácsnok elnöklésével ülést tart.

— **A városházáról.** Vecsey Imre főjegyző — mint részvétellel értesülünk — még mindig oly erősen meg van hülve, hogy napokig nem hagyhatja el a szobát.

— **Protestáns estély.** A Hittanszaki Onképző Társulat — mint már említettük — f. hó 26-án tartja XIV. protestáns estélyét. A fáradhatatlan rendezőség mindent elkövet, hogy az ezen estélyek által elért szép sikereit hasonlókkal gyarapítsa s hogy a város szépért s nemesért lelkesülő művelt közönségét egy valóban magas színvonalon álló estély keretében szellemi s lelki gyönyörben részesítse. A nemes fáradásnak már is meg van a maga méltóan kiérdemelt gyümölcse, amennyiben a páholy és ülőhelyekre folytonosan történnek előjegyzések Csáthy Ferencz ur könyvkeres-

kedésében. Így a szép és lélekemelő estély előreláthatólag fényesen sikerülni fog.

— **Magyar hadbírók.** A debreczeni főiskolához miniszteri felszólítás érkezett, mely a jogvégzett ifjúságot felhívja, lépjenek be a hadbírószékhez szolgálatvételre és szaporítsák a magyar nyelvű hadbírók számarányát a magyar nyelvű hadbírók számarányát. A miniszteri irat belépés esetén államszegélyről is biztosítja az ifjakat.

— **A tornaegylet közgyűlése.** A Debreczeni Tornaegylet 1905. évi február 26-án, vasárnap délután 3 órakor, az Arany Bika szálló kisebbik éttermében évi közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Évi jelentés. 2. Számadatok. 3. Költségelőirányzat. 4. Esetleges indítványok, melyek két nappal előbb bejelentettek. 5. Tisztujtás.

— **Elnökválasztás az iparpartestületnél.** Az iparpartestületi elnökválasztást megelőzőleg nagyban foynak az előkészületek. A választási helyiségekre nézve még nincs végleges megállapodás, mivel a kijelölt választási helyiség megfelelő voltáról a mérnöki hivatal véleményét kérték ki. Az igazolványokat ma már szétküldik. Azok, akik az igazolványt meg nem kapják, még az esetben is bírnak szavazati joggal, ha egyleti tartozásuk kifizetve nincs; ezek az iparpartestületi tagok szombaton egésznap kaphatnak igazolványt Vetéssy Béla fogalmazónál. Azok, akiknek szombatiig nem lesz igazolványuk, vasárnap a választás helyiségében átvehetik igazoló jegyeiket. Az elnökválasztás titkos szavazás útján lesz és pedig olyanformán, hogy az igazolójegyekkel együtt küldi szét az iparpartestület a szavazólapokat, melyeken egyáltalában semmi név nem lesz, csak a hivatalos pecsét. A választók ráírják a megválasztandó elnök nevét a szavazó lapra és az igazoló jegyet átadják a szavazatszedő bizottság elnökének, a szavazó lapot pedig összehajtva a szavazó urnába teszik.

— **Visszautasított névtelen vád.** Ismertették a lapok azt a lelkiismeretlen orvotmadást, amelyet napok előtt Zilahy Gyula szinigazgató ellen intéztek névtelenül az aradi királyi ügyészséghez beadott feljelentésben. Azzal vádoiták itt az anonyim rágalmozó Zilahit, hogy Klein Herman nevű kellekese az ő bántalmazása következtében halt meg. Ebben az ügyben ma hozott határozatot az aradi királyi ügyészség, mely a szinigazgató ellen felhozott képtelen vádat elutasította.

— **A tanítói árvaházban** fellépett trachomára vonatkozó hírekre illetékes helyről azt az értesítést vettük, hogy az árvaházban s hó 19-én tartott, dr. Somogyi Zoltán ur által megejtett szemvizsgálat jó eredményű volt. Van két-három Hmvásárhelyről ájtott áva gyógykezelés alatt, de ezek már gyógyuló félben vannak s nem veszélyosak.

— **Helyreigazítás.** Lapunk e hó 20-iki — hétfői — számában a függetlenségi párt báljáról szóló tudósításunkból a párt két kiváló tagja: Kertész Mihály és Harangi Sándor alelnökök neve tévedésből kimaradt a jelen voltak névsorából.

— **Halálozások.** Legutóbbi kimutatásunk óta az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő haláleseteket jelentették be: Gombos Ferencz ev. ref. 50 éves, Bihari Teréz ev. ref. 72 éves, Mike Mária róm. kath. 16 hónapos, Erdei Olga ev. ref. 7 hónapos.

— **Ellopott hordók.** Az éjjel Kupfer Ignác kereskedő tulajdonát képező petróleumos hordókat Tizenháromváros utca 12 számú ház udvaráról elloptak. A tolvajokat keresik.

— **A debreczeni máv. vonatkísérő.** személyzete s nagy állomás éttermében f. hó 23-án este 9 órakor Korosmáros Ferencz,

H-flinger József, Gálik András és Szabó Antal nyugalomba vonult kártársaik tiszteletére ünnepélyt rendez, ezen ünnepélyre a nevezettek barátait, tisztelőit az ünnepélyt rendező bizottság tisztelettel meghívja.

— **Műkedvelő előadás Hajduhadházon.** Kiválóan jól sikerült az a műkedvelő előadás, melyet szombat este a hadházi intelligencia rendezett. Harom egyfelvonásos vigjátékot adtak elő szép összhangban, ügyes készültséggel a hadháziak. Az előadást Farkas Ödön gyógy-szerész rendezte. A műkedvelői előadást az egész megyéből összegyűlt, szép közönség nézte végig teljes meglepéssel. Az előadást reggelig tartó táncz követte.

— **A Csarnok hangversenye.** A Kereskedelmi Csarnok elnöksége e hó 11-éről elhalasztott hangverseny határnapjait márczius 4-dikén, a jövő hét szombatját tűzte ki.

— **A mai birokverseny** Erdékesnek ígérkezik a mai birokverseny, mely a Tornacsarnokban fog lefolyni. Wladimir, az ismeri birokzomester fog birakozni Wanderhayden hollandi birkozóval.

— **Bakonyi Samu kitüntetése.** Bakonyi Samu, Debreczen II. kerületének szeretett képviselőjét szép kitüntetésben részesítették képviselőtársai részéről. A Ház ugyanis az osztályok megalakítása után Bakonyit beválasztotta az állandó igazoló bizottságba, mely tudvalevően legelőkelőbb bizottsága a képviselőháznak.

— **Sikkasztó fiatal ember.** Tegnap éjjel egy dult arcu fiatal ember ment a rendőrségre és elmondta, hogy ő Pál Lajos, a debreczeni gazdasági tanintézet volt intéző helyettese. Állásáról szombaton lemondott, mivel 400 koronát elikkasztott. Most aztan kérte, hogy tartóztassák le. Mile Pál rendőrfogalmazó tegnap kihallgatta a sikkasztó fiatal embert, ki a vallatásnál bevallotta, hogy összesen több mint 500 koronát sikkasztott el a kezelése alatt levő pénzekből. — Amint a szabálytalanságok és hanyok szombaton kiderültek, állásáról lemondott és bejött a városba. Itt a „Debrecen” szállodában bérelt szobát, hol előbb szublimát-oldatot ivott, majd a csukloján az ereket vágta el, de egyik esetben sem sikerült az öngyilkosság. Betegen feküdt két napig a szobájában, aztán, mikor már feltudott kelni, bűnének sulya alatt meg-lörve, jelentkezett a rendőrségen. Mile Pál már befejezte a vizsgálatot és kihallgatást és tegnap Pál Lajost átadták a kir. ügyészségnek.

— **A szecska-vágó áldozata.** Tegnap a Nagyeserén borzalmas szerencsétlenség történt. Szathmári Gábor tanján szecska-t vágta a szinben. Oláh Mária nevű 13 éves gyermek ott játszott a gép körül s egyszerre borzalmas sikotásban tört ki; a szerencsétlen gyermek karja valahogy a gép fogaskerekei közé került. A kerekek teljesen összeroncsolták a kis leány jobb karját. Esméletlenül szállították a debreczeni közkórházba, hol élet és halál közt lebeg.

— **Talált tárgyak.** A napokban néhány ráspolyt és egy perselyt találtak. Igazolást után a II. kerületi rendőrkapitányságnál átvehetők.

— **Éhenhalt sugori.** Berlinben a napokban meghalt egy hetvenhét éves asszony, aki 13 év óta ablaktalan benyilóban lakott az 5. ik emeleten. Szomszédai csak annyit tudtak róla, hogy ételhulladékokkal táplálkozik, amiket a vásárosarnokban és a nagyobb vendéglők konyháiban szokott összekoldulni. Mikor a rendőrség a szobáját felkutatta, meglepő leletre talált. Ugyanis a szalmazsákjában mintegy 87.000 márká értékű étékpapir volt elrejtve, továbbá 2000

kor. osztrák és magyar bankjegyekben. Minthogy az értékpapírosok közt ma már vállalatok részvényei is vannak, nem lehetetlen, hogy a teljesen ismeretlen asszonynak, akit különben Heinecke Krisztinának hívtak, Budapesten volt valami összeköttetése. A rokonságát különben nagyban keresik az örökösödési ügy rendezése végett.

TAVIRATOK.

A „Debreczen” eredeti távirata.

A képviselőház ülése.

Budapest, február 22. A képviselőház ma délelőtt fél 11 órakor Justh Gyula elnöklete alatt ülést tartott.

A múlt ülés jegyzőkönyvét hitelesítették, azután kisorsolták az osztályokat, ami egy órát vett igénybe.

Majd a gazdasági, mentelmi, a naplóbiráló és az összeférhetlenségi-bizottságokat választották meg. Az összeférhetlenségi bizottság tagjai azonnal letették az esküt. Az összeférhetlenségi bizottság jegyzői lettek: gróf Esterházy Kálmán és Davidovics György.

A Tiszapárt a miatt, hogy Szücs Pált nem jelölték, érzékenykedett és *tüntetőleg kivonult a teremből.*

— Bár sohasem jönnének vissza! — hangzott feljűk a baloldaról.

A jobboldali padosok üresek maradtak és ekkor gróf Zichy Jenő, Kállay Tamás, Mezősi Béla, Eadrey Gyula és más képviselők sietve átmentek a jobboldalra s ott helyet foglaltak a Tiszapárt padjain.

Ezután Justh Gyula elnök indítványozta, hogy a képviselőház napolja el üléseit márczius 8 ig, minthogy a kormány lemondott és lemondását a király is fogadta.

Márczius 8-án azonban még abban az esetben is, ha új kormány nem lesz, a Ház ülést tart.

Ha azonban a válság előbb nyer megoldást, akkor a Ház azonnal összeül.

Az indítványt elfogadták és az összehívásra a Ház az elnökségnek felhatalmazást adott.

Az ülés egy órakor véget ért.

Az újságírók Justh Gyulánál.

Budapest, febr. 22. A képviselőház tudósítói ma délután két órakor Rákosi vezetése alatt tisztelegtek Justh Gyulánál, a képviselőház új elnökénél.

Rákosi üdvözlő beszédet mondott, — mire Justh válaszolt s válaszában kifejtette, hogy a fővárosi s általában a magyarországi hazafias sajtó működésének tulajdonítja, — hogy a nemzeti küzdelem így fényes eredménnyel végződött. Ő a sajtó modera haladásának és szabadelvű irányának mindig nagy híve volt s már báró Bánffy miniszterelnöksége alatt ő vezetett a sajtó érdeke mellett egy obstrukciót.

Az orosz forradalom.

Moszkva, február 22. Szergiusz nagyherceg kocsisát, aki a robbanás alkalmával a lovakat hajtotta, Erzsébet nagyhercegnő meglátogatta a kórházban, ahol súlyos betegn fekszik.

Az egyetemi ifjuság nem engedelmeskedik a Trepov rendeleteinek. Kijelentették, hogy nem járnak előadásra. **Es a forradalom újból való kitörését jelenti.**

Tőzsde.

Budapest, február 22.

Január 1-től kezdve a tőzsdei árakat 100 kilogrammonként jegyzik.

Buza	1905 áprilisra	19 88	—
Buza	1905 októberre.	19 66	—
Rozs	1905 áprilisra	17 42	—
Rozs	1905 októberre	15 44	—
Tengeri	1905 májusra	12 16	—
Zab	1905 áprilisra	14 16	—

Készáru : változatlan.

Wladimir újabb kihívása.

Az alábbi levelet kaptuk:

Budapest, 1905 február 18.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Alulírott alázattal kérem becses lapjában néhány soraimnak helyet adni: folyó hó 17 én Wladimir orosz birokmaster egy napig Pesten tartózkodott. A nevezett urral régebb idő óta elszámolási viszonyban állok, amennyiben ő két éven át több ízben nyilvánosan azt hirdette, hogy engem Kolozsváron 1901-beu szabályszerűen legyőzött volna, ami pedig egyáltalán nem felel meg a ténynek.

En azóta Wladimir urat több ízben kihívtam, hogy velem megmérkőzzék, de ő mindenkor kihívásom előtt elbujt. Egy nap pesti tartózkodása alatt találkoztam vele egy Andrássy-uti kávéházban, ahol ugyan botrányszerűen provokált m ötet, hogy velem megmérkőzzék. De ismét megugrott és épp most értesültem arról, hogy Debreczenbe ment. Mint magyar mester indítva érzem magamat ezúttal szerkesztő urhoz fordulni, hogy nevemben becses lapjában Wladimir urat kihívja velem megmérkőzni; hogy a sok fölösleges alkut elkerüljük, a következőket jelentem ki alulírott tanu urak előtt is: minden órában tetszés szerinti helyen akár nyilvánosan közönség előtt, vagy bármely sportklubban rendelkezésére állok Wladimir urnak és bármely feltételeket ő nekem szab, hajlandó vagyok elfogadni. Egyben tartozom azon kijelentéssel, ha ő szerkesztő urnak 48 órán belül feleletet nem ad arra nézve, hogy hol, mikor, mely napon hajlandó velem megmérkőzni, ugy az összes magyarországi lapokban őt gyávának és legyőzöttnek nyilvánítom. Azon esetben ha Debreczenbe jönnék, kérem tudomásul adni, hogy minden egyes urnak, akár profizionátus, akár amateur rendelkezésére állok és pedig 3-szori összemeneteltől a kétszeri győztes mint győző nyilvánítatik. Minden egyes összemenetelhez 30 percnyi idő kötelezendő.

A tekintetes szerkesztő ur becses válaszáat mielőbb elvárva, maradok addig is

kitűnő hazafias tisztelettel

Waldapfel Emil Béla,

Magyarország mester birkozója és biroktanár.

Tanuk: Benedek Henrik, magánhivatalnok. Friedrich Gyula, szigorló orvos.

Hymen rózsalánczai — számban.

— február 22.

A gyöngédebb nemet és általában a házasság gyönyörűsége igájába törekvő aranyifjuságot bizonyára érdekelni fogja az a statisztika, amelyet dr. Kossutány Ignác egyetemi tanár állított össze.

A házasságkötés törvényszerűségéről olvasott fel Kossutány és huszonhárom évre visszapillantólag hiteles számadatokat sorolt fel a pap és anyakönyvvezető előtt megkötött frigyekről.

Az érdekes statisztikából kivonatolva közöljük az alábbi adatokat. E szerint Magyarország 19 milliónyi lakossága közül 1905-ik esztendő elejéig 156 291 boldog pár vette magára Hymen rózsalánczait, vagyis törvényesen megkötött házasság útján több mint 302 ezer szív egyesült isten és ember előtt.

A statisztika szerint Magyarországon kötnek legtöbb házasságot, mert minden ezer ember közül évenként 78 lép házassági szövetségre, ami mintegy 8 százalékot tesz ki.

Európa többi államaiban a házassági viszonyok a következőképpen alakulnak: Svédországban 34, Scweitzben 39, Norvégiában 40, Nagybritániában 43, Hollandiában 44, Finnneknél 45, Ausztriában 47, — Olaszországban 50, Németországban 51 és Szerbiában 116.

Minket leginkább a Magyarországon kötött házasságok érdekelnek.

E szerint a Budapesten ezer lélekből 35, Selmeczen, Győrben, Pécsen, Komáromban és Szatmáron 38 at, Zomborban, Baján és Szegeden 40 et; Ujvidéken 41 et hódít meg évente Hymen varázsiga.

A házassodási kedvet nagyban irányítja a felolvasó szerint a gabonaneműek ára is.

Ha például a buza ára emelkedik, csökken a házasságkötések száma és megfordítva. A házassodásra leghajlandóbb a magyar, aki nem retten vissza a vegyes házasság kötéstől sem.

Különösen a némettel és izraelitával szimpatiroz, mert a statisztika szerint 1000 után számítva 529 vőlegény köt német aju nővel házassági szövetséget. A felolvasó ily értelemben állítványolja azt a felfogást, mely a németet a magyar sógorának tekinti. A vegyes házasságkötéstől leginkább a románok tartózkodnak ugyannyira, hogy csak 319 román vőlegény vesz el magyar nőt és csak 277 román nő megy férjhez magyar nemzetiségű után. A felolvasó ezt a jelenséget sajnónak tartja és kapcsolatba hozza a nemzeti kérdései, amelyet legsikeresebben a minél nagyobb számú vegyes házasságkötések által lehetne legsikeresebben megoldani.

Mi az a csalit?

Móriczka a latin igeragozás helyett jobb szereti a francia regényeket és azokat bujja egész nap. A tantárgyat, jobban mondva, a könyvek érintetlenül hevernek az iskola padjában, haza is csak ritkán kerülnek. Középkolai felfogás szerint ugyanis szegény könyveket cipelni az utcán, mikor a felsőleányiskola vonul haza s a diákleány megállva a sarkon, merész megjegyzéseket röpit a piruló médikék felé.

Elég az hozzá, hogy Móriczka elérkezik a regény olyan pontjához, amit nem ért:

— A bájdus grófnő — mondja ez a rész — egyik kezével végigsimította izzó homlokát, a másikkal pedig szórakozottan andalgott tovább a csalóban.

— Édes apám — mondja vacsora után — mit tesz az: csalit?

— Hogy mit tesz az: csalit?

— Igen.

— Hát az van egy swindler, még pedig a veszedelmes fajtából. Mert aki csal itt, az csal ott is és mindenfelé. — Óvakodjál tőle fiam.

Móriczka szóta meg van győződve róla, hogy a bájdus grófnő bukott kereskedők között sétál, természetesen egyik kezével izzó homlokát simogatva, a másikkal pedig szórakozottan andalogva.

A „Pester Lloyd“ ellen.

február 22.

A „Pester Lloyd“, úgy látszik, megijedt attól a vihartól, amelyet a magyar nemzetet gyalázó cikke ország-szerte előidézett s tegnap esti kiadásában jóvá igyekezett tenni hibáját. A kiadott közlemény így hangzik:

Mint az egyesült ellenzék lapjaiból látjuk, a pártbanlapunk szombati cikke helyes megütközést keltett. A cikkelynek ezt a hatását mi ugyan legnagyobb részben annak az izgalomnak tulajdonítjuk, amely most minden politikai parton uralkodik, s amely a lelkeket a kritika, vagy a kárhözváltás minden szava iránt rendkívül érzékenyvé teszi, — de mégis nem átaljuk kijelenteni, hogy semmi sem volt kevésbé szándékunk, mint az, hogy a Kossuth-pártot kisebbítsük, vagy hogy bármely magyar nemzeti párt tiszteltreméltó tulajdonságait tagadhassuk. Sőt azt hisszük, még politikai ellenfeleinkre is hivatkozhatunk mint tanukra, midőn állítjuk, hogy mi a nemzeti gondolatot nemcsak mindenkor odaadó buzgalommal képviseltük, hanem annak kiváló képviselőit illően méltányoltuk, s némelyiküket oly színvonalra igyekeztünk állítani, ahova semmi becsapásról nem lehet. Ha a képviselőház első üléséről, magunknak is utólagos sajnálkozására, hevesebb hangon írunk, mint szoktunk, — e nyilatkozatot nemcsak Madarász korelnök beszéde okozta, mely úgy hangzott, mintha a szabadelvű párt egyenes provokációja volna, hanem azok a hármás jelenetek is, melyek ezután fejlődtek. Különben a Kossuth-pártnak bőségesen lesz alkalma elosztani minden előítéletet, mely ellene irányul, azzal a srereppel, mely neki, mint aktív, a kormányzásban részes pártnak jut és mi leszünk az első, akik igazságosak lesznek iránta, ha e párt oly szellemben és oly formák között működik, amint ezt a magyar törvényhozás többségétől meg kell várunk.

Ez a közlemény senkit nem elégitett ki. Először is a „Pester Lloyd“ nem a Kossuth-pártot, hanem a magyar nemzetet támadta meg becsületében, gyalázta. Már pedig ezt a súlyos bünt azzal jóvá tenni nem lehet, hogy kijelenti, hogy kegyeskedik majdan a Kossuth-pártot jóindulatába fogadni. A magyar nemzetet sértette meg, de nem ilyen semmitmondó közleménnyel. Hogy különben a „Pester Lloyd“ cikke milyen óriási felháborodást keltett ország-szerte, úgy politikai, mint társadalmi körökben, arról tanuskodik az alábbi két levél is:

A Pester Lloyd gaz piszkolódása mélyen felháborította a szentesi polgárokat is. Első felindulásunkban, mikor a gyalázatos cikket elolvastuk — nem tehetünk egyebet, — mint hogy a Központi-szálloda éttermében összegyűlt nagy közönség előtt elégettük a szennylapot, mely a magyar

nemzetről, mint valami betyárcsordáról ír. A kávéházulajdonossal betiltattuk a lap további elfogadását. Felhívjuk az ország minden önértetes polgárát, hogy utálatuknak és megvetésüknek hasonlóan adjanak kifejezést. Meg kell magyarázni ennek a pókhendi lapnak, hogy nem osztrák tartományban vagyunk s nem tőrjük, hogy hitvány bérenczek toliai piszkolódjanak a mi nemzeti becsületünkben. Szentes, 1905. február 19. Tisztelettel Pásztor János, a 48-as kör főjegyzője.

Tisztelettel értesítem, hogy a Kassai Polgári társaság a Pester Lloydot, az elszéket durván támadó cikke miatt a körből kitiltotta. Kassa 1905 február 20. Grusz Fülöp, a kör könyvtarosa.

VEGYES HIREK.

* **A gyermekhalandóság leküzdése.** Németországban, különösen Berlinben, mozgalom indult meg a gyermekhalandóság leküzdésére. A mozgalom két irányban látja a csecsemő halandóság leküzdésének sikerét. Mindenekelőtt a tej egészségének szempontjából tartják szükségesnek hangoztatni a szülők előtt s felhívást intéztek az anyákhoz is, hogy csecsemőiket maguk szoptassák. A csecsemők halandóságának leküzdésére Berlinben társulat is alakult. A mozgalom megindítója, dr. Engel szép sikerrel dicsekedik. A társulat első felszólítására azonnal számos tehénistálló-tulajdonos jelentkezett, hogy istállóit a társulat ellenőriztesse. Az istállók ellenőrzését 48 állatorvos végzi annak az utasításnak értelmében, amelyet a berlini állatorvosi iskola hiraevés egészség-tanára, Ostertag készített. Intézkedett a társulat e tekintetben is, hogy a csecsemőknek az anyjuk által való szoptatás minél szélesebb körben elterjedjen. Ismeretes, hogy erre Németországban nagy szükség is van, mert a csecsemők mesterséges táplálása Németországban, kivált az utóbbi időben, nagyon lábra kapott. A társulat felszóllására most Berlinben minden újszülött anyja nyomtatott utasítást kap a statisztikai hivataltól, melyben az anyának lelkére kötik, hogy gyermekét, ha csak lehet, szoptassa; pontos utmutatást kap továbbra arra az esetre is, ha mesterséges táplálásra kénytelen fogni gyermekét. Ez utasításokat a statisztikai hivatalon kívül a poliklinikák, gyermekkórházak, sőt egyes magánorvosok is osztogatják. A magánorvosokat különben arra is felszóllította a társulat, hogy a csecsemők bélihurutos megbetegedéseit neki bejelentse, hogy a gyanus tejtelforgalomba hozó istállót megvizsgáltsa. Hogy az anyák tudják, hogy kik azok a tejkereskedők, akiknél a társulat által ellenőrzött megbízható tejet vásárolhatnak, a társulat a fentemlített nyomtatványok hátulján közli a kereskedők névsorát.

* **Ötven ezer munkás a parlament előtt.** A szociáldemokrata párt a választási jog módosítása közben figyelmeztetni akarja a képviselőket a népek tett ígéretükre. E célból tervbe vették, hogy az új kormány bemutatkozásának napján 50.000 ember vonuljon a parlament elé s tömeges megjelenésükkel figyelmeztessék a képviselőket ígéretük beváltására. A kidolgozott terv szerint az említett napon minden gyár és műhely munkásai d. e. 10 órától 12 ig terjedő két órai munkaszünetet kérnek a munkaadótól s kerületenkint egy helyre gyülekezve zárt sorokban a parlament elé vonulnak, még pedig olyként, hogy 11 órára minden csoport ott legyen. Ha a rendőrség a tüntető felvonulást nem engedné meg, akkor rendszertelenül, kisebb csapatokban mennek a parlament elé. Az ott egybegyűlt tömeg tüntetést nem rendez, csendesen viselkedik, hanem egy küldöttséget választ, amely a képviselőház elnöksége előtt tolmácsolni fogja a munkások amaz óhaját, — hogy az új választási tör-

vényben a jogfosztottak — millióit is vegyék be az alkotmány sánczaiba s kérni fogják, hogy ezt a kívánságukat a képviselőház elnöksége tolmácsolja a parlament előtt. Ennek megtörténte után a munkásság békésen szét fog oszlani. A pártvezetőség számítása szerint legalább is 50.000 lesz a parlament elé vonultak száma. Néhány nappal a kormány bemutatkozása előtt 50 népgyűlésen és 100.000 röpirattal fogják a főváros munkásságát felhívni, hogy a tüntető felvonuláson résztvegyen s a munka beszüntetésére tegye meg a szükséges előkészületeket.

Hogy ölték meg a csár atyját?

Az első bombamerénylet.

A bombamerénylet, amelynek Szergiusz nagyherceg áldozatul esett, földidéz a meggyilkolt nagyherceg atyjának, II. Sándor csárnak emlékét, aki ugyancsak bombamerényletnek esett áldozatul. — II. Sándor csár körül sokat kísértett a gyilkosság réme. 1866. ápr. 16-án Krakosov intézte az első merényletet a csár ellen, amely azonban nem sikerült. Már a következő évben a párisi világkiállításon egy lengyel ember rálőtt a kocsiára, — a melyben III. Napoleon ült a csárral együtt. Még ugyanazon évben történt a moszkvai vasuti merénylet. Dinamitaként vezettek a vonat alá, amelyen II. Sándor Krimiből Pétervárra utazott. Az akna időnek előtte felrobbant. 1880-ban a téli palotában robbant fel egy bomba, a melynek számos katona esett áldozatul, a csár és családja esodálatos véletlennek köszönhette megmenekülését.

Az 1881. márczius 13-iki bombamerénylet II. Sándor csár halálát okozta.

A csár kitűnő jó kedvben hagyta el a lovagló iskolát, ahol egy zászlóalj fölött tartott szemlét és a Mihály-palotához hajtattott Katalin Michailovna nagyhercegnőhöz reggelire. A Mihály-palotából a téli palotához visszatérve történt a merénylet. A csári fogatot a testőrség 8 lovas kózája vette körül, a kocsi egy szán követte, Dvorsetzky ezredessel. Amikor a kocsit a Katalin-esatornához ért, hirtelen hatalmas dörgés hallatszott. Két kózá és néhány járókelő sebesülten összeesett.

A kocsit tovább akart hajtani, de a csár kiugrott kocsijából és a sebesültekhez közeledett. Ebben a pillanatban egy fiatal ember egy második bombát vetett a csár és az időközben elősiető ezredes közé. Mindketten a szilánkoktól találva, összeestek. Mindkettőjük lába a térdén alul teljesen összeroncsolódott, a csár azonkívül a hasán és a fején megebesült. Az orvosok kijelentették, hogy a labákat nem lehet amputálni, nincsen remény a csár életbenmaradásához. II. Sándor csár két órával utóbb meghalt a nélkül, hogy eszméletre tért volna.

Ez volt az első bombamerénylet, amelynél nitroglicerint használtak fémburkolatban. A merénylők egyikike maga is tettének áldozata lett, a másikat, Kizszakovot, a pétervári bányászati iskola hallgatóját, több összesküvő társával kivégezték.

A merénylők előzőleg munkaszünetet öltöttek és látszólag a hó eltakarításával voltak elfoglalva. A csáron kívül több ember életét veszítette, többen pedig súlyosan megsebesültek.

IRODALOM.

Hejh Debreczen . . .

Hejh, Debreczen,
Ha rád emlékezem:
Piros rózsafák erdejébe járok,
S csak úgy félváltól nézem a világot!
S akkora nagy szeretet
Lobog a szívembe:
Hogy szinte
Egy világot fölmelegítetl . . .

Hejh, Debreczen,
Ha rád emlékezem!
— Volt énnekem ott
Egy nő szeretőm,
Egy jóbarátom:
Az én zépséges szép Nagyerdőm!
Oa legyen áldott minden ága,
Hogy rám hajolt szerelmesen,
Rajtlemes, édes susogása
Ma is itt zsong a szívemen!
A legelső nőtam ott mondtam,
Egy szép melegszerű kislányra,
A gyöngyviágot onnan hordtam,
Ej, haj, a — Darabos utcára!

Hejh, Debreczen,
Ha rád emlékezem! . . .
— Meg van-e még a „Kis Pipa“?
S a „Lisztes bácsi“ sarokháza?
Ugy a legációk utáni,
Roppant pénzű időkben
A konviktusi vacsorákra,
Milyen jó volt ott — vacsorázni!

Hejh, Debreczen,
Ha rád emlékezem
S a benned töltött jó napokra:
Ma is kihajt harmatos ággal
Teljes virággal,
A kedvem rózsabokra.
— Iyenkor ha a mult kitör belőlem
S föl fölnevetek,
S a feleségem megkérdezi tőlem.
Mosolyogva és kíváncsian,
Hogy mit nevetek? . . .
Már szinte tudja, hogy nekem,
Ez a szokott, vidám feleletem:
„Hejh, Debreczen,
Ha rád emlékezem! . . .“

Szaboloska Mihály.

Szenzációs zsurnalisztikai jubileum. Az „Egyetértés“, mely a hazai zsurnalisztikában a legelső helyet foglalja el és amely mint politikai tényező is igen nevezetes, a közel jövőben nagy ünnepet ül. Ez év tavaszán lesz ugyanis negyven éve annak, hogy az egyetértés fennáll. Az évfordulót a legnagyobb magyar lap igen érdekes módon fogja megünnepelelni, amelynyiben olyan jubiláris számot ad ki, aminőre még aligha volt eset valahol. Jubileuma alkalmából ugyanis az Egyetértés 230—250 oldal terjedelmű díszszámot ad ki. Ez egy 500—600 oldalas kisebb alakú lapnak felel meg. A jubiláris szám igen fényes kiállítású és rendkívül gazdag tartalmu lesz. A mesteri illusztrációknak egész tömege fogja díszíteni, azonkívül a magyar irodalom legjelesebbjeitől lesznek benne dolgozatok, tudományos és szépirodalmi közlemények, sőt egy teljes regény is. Egy-egy ilyen óriási lap példányának a nyers előállítás költsége mintegy 6 koronára ug. Ilyen módon akarja az Egyetértés leróni háláját a magyar olvasóközönség előtt, mely négy hosszú évtizeden át a legmelegebb rokonszenvvel támogatta. Hogy a lap előfizetői megkapják a jubiláris díszszámot, mely egymagában egy egész kis könyvtárral fog megjelenni, az természetes. Az Egyetértés azonban úgy intézkedik, hogy az óriási lapszámot emlékképpen azok is megszerezhessek, akik nem tartoznak az előfizetők sorába. E célra elegendő, ha az érdeklődők levélben fordulnak a kiadóhivatalhoz (Budapest, IV. Vármegyeház-utca 11.), amely levélben az expedíció költségeinek fedezésére 50 fillér melléklendő le-

vélbélyegeket. Tekintettel arra, hogy az óriási díszpéldány csak bizonyos korlátolt számban jelenik meg, ajánlatos, hogy azok, akik a legalább 230—250 oldalas, jubiláris Egyetértést meg akarják kapni, mielőbb forduljanak eziránt a kiadóhivatalhoz.

REGÉNYCSARNOK.

Kondratenko.

Irta: **Lányi Ernő.**

Trara! Trara! — Szól a postás trombitája; pattog az ostor; a kis fekete ponyva csak úgy röpíti a szánkót Popjeda község postamesteri hivatala felé.

E gyorsaság azonban most csigalassúságnak tűnik; mert a türelmetlen hetmann már messziről kiált:

— Hol késtél olyan soká Nikoláj? Hoztad a lapot?

A kocsis az ostort hátrabökve, fogai között morogja: — Ott van.

— Tyhű! Az áldóját! A kulcsot ott-hon felejtém. Postamester ur! Kérném a postaládát kinyitni.

— Parancsára, hettmann ur! Amíg a ládát nyitja, szóval tartja a kerület főnökét. — Talán valami titkos elfogatási parancs? Hm! Itt van már, látom az alakjáról, hogy ez. Mostanában az emberek csak úgy tűnnek el nálunk. Tegnapelőtt a fiatal legényeket szedték a községből, tegnap az öregeket. Egyiket ágyu elé, másikat az olomtermeléshez.

— Ugyan Pribnov! Ne járjon annyit a szája; nem látja, hogy mennyire izgatottan állok itt a hidegben? Csak hogy az újságot átvehessem.

— Gondoltam is, hogy a mi nemes, nagyesszű hettmannunk nem a titkos rendelkezeteket várja, hanem a lapot; de egy kis ravaszággal éltem; azt hittem, hogy megszólal; — ismét hallok oly dolgokról, melyek úgy hallatszanak ősz fejemenek, mintha egy tulvilági harsonának hangjai volnának.

— Amit én most olvasok, nem tulvilági hangok, hanem szomorú tények. — Hallgassa csak:

„Togo, japán admirális flottája éjjel megrohanta Port Artur külső kikötőjében horgonyzó hadihajóinkat“. — Hallja Pribnov!

— Elkövetkezett az istenitélet! — Tovább:

„A Cezarevits és Retvizán tönkrement!“

— E csatánhajók vesztesége a háboru kezdetén nagy csapás! Ez veszedelmet jelent! — Csöndben legyen Pribnov, egy szót se arról, amit tőlem hallott!

Lovára ül s fut. A hópelyhek, melyek a földet amugy is vastagon takarják, sűrűn hullanak a magasból alá. A levegő sem átlátszó, hanem fehér, mert a fillérnyi pelyhek szakadatlanul egymásután válnak el a fenn lebegő hótengerből; a fák fehér öltönyben: mindenütt az ártatlanság színe. E szédítő fehérségben száguld Kondratenko Michajlo lova.

— Hamar Helén! . . . Jöjjön elő! Itt van Michajló, — szól az anya.

— Fedor! Vedd át a lovat, adj neki jó adag zabot; kérd el a vadásztól a fegyvert; rakd tele a tölténytáskát golyókkal. Két óra múlva indulok vissza.

— Bocsanat, hogy előbb tettem meg az intézkedéseket, mint köszöntem. De ha elmondom a legújabb hírt, úgy remélem, mentve leszek. Azzal a feléje nyújtott kezét megcsókolván, délezzeg alakját megszabadítja a köpenyegtől s karját Helén karjába fonva, halad a folyosón át a kandalló által megvilágított szobába.

(Folyt. köv.)

M. A. Vasutak menetrendje 1904. évi okt. hó 1-től.

Debreczenből indul:	idő	ó.	p.	
Budapest felé (vegyesvonat)	d. u.	3	26	
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4	16	
Budapest felé (gyorsvonat)	reggel	8	57	
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12	07	
Budapest—Nagyvárad felé	este	10	31	
P.-Ladány Nagyv. felé minden kedd	d. e.	11	12	
Csak P.-Ladányig	este	8	10	
Csak P.-Ladányig motor menet	reggel	5	08	
Szatmár—Máramarossziget felé	d. u.	3	56	
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	este	8	41	
Csak Szatmárig (teher v. sz.m.-száll. v.)	este	7	56	
Szatmár—Máramarossziget felé	éjjel	2	50	
Szatmár—Máramarossziget felé (gyorsv.)	d. u.	12	07	
Csak Szatmáig	reggel	5	10	
Miskolc—Kassa felé	reggel	8	12	
Miskolc—Kassa felé	este	6	56	
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	d. u.	4	11	
Csak Nyiregyházig	d. u.	2	10	
	m. áll. vasutól	reggel	5	25
	vasártérről	reggel	5	44
	m. áll. vasutól	d. e.	8	09
	vasártérről	"	8	16
	m. áll. vasutól	"	11	07
	vasártérről	"	11	16
Hajdúbössörmény—	m. áll. vasutól	d. u.	12	11
B.-Sz.-Mihály felé	vasártérről	"	12	21
	m. áll. vasutól	"	4	25
	vasártérről	"	4	32
	m. áll. vasutól	este	6	46
	vasártérről	"	6	53
Füzes-Abony felé m. áll. vasutól	reggel	4	26	
Füzes-Abony felé vasártérről	"	4	56	
Ohat-Köcs—Polgár felé m. áll. vasutól	d. u.	4	49	
Ohat-Köcs—Polgár felé vasártérről	"	4	23	
Derecske—Nagy-Léta felé	reggel	9	36	
Derecske—Nagy-Léta felé	"	4	31	

Budapestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1	59
A déli 12 ó. 07 p.-kor induló sz.-v.	este	6	40
A este 10 óra 31 p.-kor induló sz.-v.	reggel	5	45
A délnán 4 ó. 16 p.-kor induló gyorsv.	este	9	35

Budapestről Debreczenbe indul:

A délután 12 ó. 6 p.-kor érkező gyorsv.	reggel	7	26
A délután 3 ó. 29 p.-kor érkező szem.-v.	"	9	—
A este 6 ó. 26 p.-kor érkező gyorsvonat	d. u.	2	—
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érkező szem.-v.	este	7	05
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érkező szem.-v.	"	9	15
P.-Ladányig gyorsvonat átállítással	d. u.	12	09

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől (gyorsvonat)	d. u.	3	26	
Budapest—Nagyvárad felől	este	6	26	
Budapest—Nagyvárad felől (gyorsvonat)	éjjel	2	24	
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	2	15	
Csak P.-Ladánytól	reggel	7	45	
Csak P.-Ladánytól motor menet	"	5	08	
Kolozsvár—Nagyvárad felől	"	7	26	
Csak Szatmárról (gyorsvonat)	"	8	46	
Csak Szatmár felől	d. e.	11	37	
Csak Máramarossziget felől (gyorsvonat)	d. u.	3	55	
Csak Máramarossziget felől	este	10	11	
Máramarossziget—Szatmár felől	"	6	40	
Csak Szatmár felől	reggel	7	30	
Kassa—Miskolc felől	d. e.	1	31	
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	este	7	50	
Kassa—Miskolc felől	d. u.	8	48	
Csak Nyiregyháza felől	reggel	7	33	
	vasártérről	reggel	7	32
	m. áll. vasutra	"	7	40
	vasártérről	d. e.	11	15
	m. áll. vasutra	"	11	22
	vasártérről	d. u.	1	45
B.-Sz.-Mihály—	m. áll. vasutra	"	1	52
H.-Bössörmény felől	vasártérről	"	3	27
	m. áll. vasutra	"	8	34
	vasártérről	este	6	05
	m. áll. vasuthoz	"	6	12
	vasártérről	"	9	50
	m. áll. vasutra	"	9	57
Füzes-Abony felől vasártérről	d. u.	8	34	
Füzes-Abony felől m. áll. vasuthoz	"	5	35	
Ohat-Köcs—Polgár felől vasártérről	reggel	7	44	
Ohat-Köcs—Polgár felől m. áll. vasuthoz	reggel	7	54	
Derecske—Nagy-Léta felől	"	7	15	
Derecske—Nagy-Léta felől	d. u.	3	13	

Apró hirdetés...

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 kr. 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra postaszállomásunk, ha a szükséges postabélyeg beklasztatik. Apró hirdetések előre fizetendők.

ELADÓ KÖNYVEK. Gracza György „Szabadság harc története” 5 kötet és Platen „Uj gyógymódok” 2 kötet. Mindkét műdiszkiadásban igen jutányos árban eladó. Czim a kiadóhivatalban.

PAPLANOK és matracok a legjobb minőségben és legjutányosabb árban kaphatók és megrendel után készülnek **MATOLCSI LAJOS** paplan készítőnél Debreczen, Kossuth-utca 22. szám.

EGY személyszállító omnibus, ócska, de jó karban levő, egy kazal 1-ső rendű gyepszéna eladó, Batty Lajosnál, Nádudvaron.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapothoz szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabd. hattyú gyógyszer-tár-Majna Frankfurt.

TANULÓ félévettik Ullmann Salamon fűszerüzletében Piacz u. 70.

Idegbajosoknak

Igen ajánlatos, hogy a 20 év óta bevezetett és tanácsok, gyakorló orvosok és a község által mind nagyobb és nagyobb körben alkalmazott gyógy-móddal, mely csapán külső mosásból áll, ártalmatlan, olcsó és meglepő hatású, megismerkedjenek. Kérje ön a 26 kiadásban megjelenő műveket Weismann Romától:

„Az idegbetegségekről és a szélütésről,” mely dr. Rothchnek V. Emil gyógyszer-tárban ingyen kapható.

A dr. Borsos-féle Hajszesz és Hajkenőcs

biztosan megszünteti a haj hullását, a hajvégek megtörését, a haj elmolyosodását. Teljesen ártalmatlan. — Elősegíti a haj növést és annak színét nem változtatja meg.

1 üveg Hajszesz ára 1-2 kor
1 tégely Hajkenőcs ára 1 kor.

Kapható:

MIHALOVITS J.
gyógyszertárban
DEBRECZEN,
Főtér 31. szám.

Serravalló

KINA-BORA VASSAL.

Erdőtő szer gyengélkedők, vérszegények és lábadások részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer.

Kiválóan jó ízű.

Több mint 2000 orvosi elismerő nyilatkozat. Kaphatók

J. Serravalló-nál

Triest-Barcola.

A gyógyszertárban pedig 1/2 lit. a 2 kor. 40 fill. -ért

Hirlapelarusítók

felvétetnek

a „Debreczen” elarusítására

városi nyomdában,

városház, keresztépület.

Női divattermünket

ujjonnan szervezve

Mme. Biró L.

fővárosi női szabó mester
vezetése alatt

Márczius hó 1-én

nyitjuk meg.

Megrendeléseket a tavaszi szezonra érkezett újdonságokból már is elfogadunk.

Kiváló tisztelettel

Bosznay J. és Társa

női divatáruháza.

Északnémetországi takarmányrpa magvak,

francia luczerna, veresvirágú lóhere és Mauthner-féle konyhakerti és virágmagvak megérkeztek s a legjutányosabban árusítatnak.

MAYER JENŐ

fűszer- és csomoge üzletében.

Debreczen, Piacz- és Széchenyi-
utca sarok.

Ugy hat, mint a bomba! Antinikotin-cigaretták hüvelyek, szivar skatulákban. Jakabi-gyára Wien, VII. Piaristengasse.

BRAZAY FÉLE SOSBORSZESZ

**NAGY ÜVEG
ÁRA: 2 KORONA**
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLÉKELVÉ VAN!

Uj! Megnyílt!! Uj!

a Kossuth-utczai Maradék áruház

olcsóbb minden végeladásnál.

Minthogy kizárólag rőfös árut rendezünk be, a raktáron levő összes cipő, kalap, női és férfi fehéreneműek, miederek, kesztyű, nyakkendő, harisnya, női és fiu ruhák, esernyők stb. fél árban árusítjuk el.

Uj!

Székely Jenő és Társa utódai

Kossuth-utca 15. sz., Gyógyszertárral szemben.

Uj!